

Scrapie – insändning av prover från döda och avlivade får och getter från ett område som inte hör till kadaverinsamlingen, anvisning för djurhållaren

SCRAPIE – INSÄNDNING AV PROVER FRÅN DÖDA OCH AVLIVADE FÅR OCH GETTER FRÅN ETT OMRÅDE SOM INTE HÖR TILL KADAVERINSAMLINGEN

I jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av BSE hos nötkreatur samt scrapie hos får och getter (321/2021) krävs att gårdar som är belägna utanför insamlingsområdet och som håller minst 50 tackor eller hongetter ska sända in prover för TSE-undersökning. Denna Livsmedelsverkets anvisning är avsedd att underlätta tillämpningen och verkställandet av lagstiftningen.

1. Undersökningskyldighet

Uppföljning av scrapie hos får eller getter som är äldre än 18 månader och som har dött eller avlivats på gården gäller på gårdar som håller minst 50 tackor eller hongetter och som är belägna utanför insamlingsområdet för kadaver.

Av de får eller getter som är äldre än 18 månader och som har dött eller avlivats på gården ska minst ett djur undersökas för scrapie under varje kalenderår. Om inte ett enda djur över 18 månader har dött eller avlivats på gården inom ett år, behövs ingen provtagning.

Djurhållaren ska antingen själv se till att provet tas och att det sänds till Livsmedelsverket för undersökning eller meddela kommunalveterinären att djuret har dött eller avlivats, som då sköter om provtagningen och ser till att provet sänds till Livsmedelsverket.

Till Livsmedelsverket får sändas prover avgiftsfritt av döda eller avlivade får eller getter som är äldre än 18 månader även från gårdar som är belägna utanför insamlingsområdet men som håller mindre än 50 tackor eller hongetter.

2. Anmälning till kommunalveterinären

Djurhållaren anmäler kommunalveterinären om att djuret har dött eller avlivats om det är meningen att kommunalveterinären ska sköta om provtagningen och sända in provet till Livsmedelsverket. För att påskynda sändning av provet och undvika kontaminering bör anmälan göras så snart som möjligt, men ändå under kontorstid.

3. Provtagning

För scrapie undersöks hjärnstammen och lilla hjärnan. Hela huvudet ska sändas in för undersökning. Huvudet lösgörs mellan den första nackkotan och skallen. Huvudet ska sändas in för undersökning så snart som möjligt efter att djuret dött eller avlivats.

4. Förpackning av prover

Huvudet kyls ned och viras in i ett absorberande material (t.ex. en dagstidning). Öronmärkena ska lämnas kvar i öronen. Därefter sätts det i två täta plastpåsar, och kring den inre plastpåsen viras ett absorberande material innan det sätts i den yttre plastpåsen. Då ett huvud har förpackats på detta sätt kan det sättas i emballage för transport.

Undersökningsremissen för scrapie ska fyllas i noggrant. För att förhindra att remissen smutsas ner ska huvudet inte sättas i samma plastpåse som remissen. Huvudet och remisser förpackas noggrant så att inget kan läcka ut i miljön om förpackningen eventuellt öppnas eller går sönder.

Scrapie – insändning av prover från döda och avlivade får och getter från ett område som inte hör till kadaverinsamlingen, anvisning för djurhållaren

Remissblanketten finns på adressen:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/om-oss/tjanster/guider-och-blanketter/laboratorieundersokningar/undersokningar-om-djursjukdomar/produktionsdjur/>

Om man önskar att en annan undersökning utöver scrapie ska utföras, utreds det i förväg vilket provmaterial som behövs och begäran om utredning specificeras på en skild remiss. För alla andra undersökningar som utförs kommer en avgift att tas ut i enlighet med Livsmedelsverkets prislista.

5. Sändning av prover

På grund av risken för kontaminering av provet ska provet skickas på en vardag från måndag till torsdag.

Huvuden sänds till närmaste Livsmedelsverkets verksamhetsställets obduktionssal. Innan huvudet skickas, ska avsändaren kontakta Livsmedelsverkets verksamhetsställe i fråga. **Livsmedelsverket rekommenderar att sända huvud via Matkahuolto och på fraktsedeln antecknas att mottagaren betalar frakten.**

- **Livsmedelsverket Uleåborg**
 - Bussgods: Matkahuolto ULEÅBORG, kreditnummer 6100752
 - Telefon för adresskort 040 515 4325
 - Leverans: Elekroniikkatie 5, 90590 Uleåborg
- **Livsmedelsverket Kuopio**
 - Bussgods: Matkahuolto KUOPIO, kreditnummer 8600227
 - Telefon för adresskort 040 489 4484
 - Leverans: Neulaniementie 4, 70210 Kuopio
- **Livsmedelsverket Seinäjoki**
 - Bussgods: Matkahuolto SEINÄJOKI, kreditnummer 3300143
 - Telefon för adresskort 040 180 1585
 - Leverans: Keskuskatu 23, 60100 Seinäjoki
- **Livsmedelsverket Helsingfors**
 - Bussgods: Matkahuolto Helsingfors/Kampen, kreditnummer 9400278
 - Telefon för adresskort 0400 378 710 eller 0500 415 441
 - Mottagning av prover till obduktionssalen kl. 8.00 - 16.15, tfn 029 530 4552

6. Biprodukter

Nedgrävning av kadaver tillåts fortfarande utanför samlingsområdet, det vill säga på avlägset belägna områden. Du hittar anvisningar om nedgrävning på adressen:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/djurhallning/doda-djur/nedgravning/>

Det är förbjudet att använda kadaver av får och getter som är äldre än 12 månader vid utfodring av vilda djur (dvs. av åtel). Mer information om användning av åtel finns i Livsmedelsverkets websidor: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/djurhallning/doda-djur/anvandningen-av-atel/>

Scrapie – insändning av prover från döda och avlivade får och getter från ett område som inte hör till kadaverinsamlingen, anvisning för djurhållaren

7. När blir undersökningsresultatet klart?

Undersökningssvaren skickas per post inom ungefär en månad efter att provet sändes in.

Om ett snabbtest tyder på eller om ett verifierat undersökningsresultat visar att ett får eller en get har insjuknat i scrapie, förfaras situation enligt djursjukdomslagstiftningen. Länsveterinären ger då anvisningar om vilka åtgärder som ska vidtas.

8. Bevarande av forskningsresultat och övervakning av provtagning

Djurhållaren ska bevara svaret på undersökningen i minst tre år och på begäran uppvisa intyget för tillsynsmyndigheten. Genomförandet av scrapieprovtagning på gårdar övervakas utifrån rapporter som inkommit från laboratoriet.

9. Bekostnader

Kommunalveterinärens besök på gården på grund av misstanke eller provtagning av scrapie är avgiftsfritt för djurhållaren.

Djurhållaren får, om han så önskar, be en annan veterinär än kommunveterinären att bistå med att ta och skicka provet, men i detta fall ersätter staten inte kostnaderna för arbetet eller besöket av veterinären.

Undersökning och sändning av prover är avgiftsfritt för djurhållaren.

10. Ytterligare information

Ytterligare information om provtagningen:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/laboratorietjanster/undersokningar-om-djursjukdomar/anvisningar-for-provtagning/far-och-getter/scrapie/>

Scrapie-undersökningar:

Specialforskare Sirkka-Liisa Korpenfelt, p. 050 351 0308, sirkka-liisa.korpenfelt@ruokavirasto.fi

Uppföljning av scrapie:

Överinspektör Tanja Lähteinen, tfn 050 477 6865, tanja.lahteinen@ruokavirasto.fi

Biprodukter och nedgrävning:

Överinspektör Milla Luukko, tfn 050 571 1369 milla.luukko@ruokavirasto.fi

Myndighetens verksamhet ska grunda sig på lagstadgad behörighet och myndigheten ska noggrant efterfölja lagen i sin verksamhet. Myndigheternas anvisningar är till sin rättsliga natur inte bindande för andra myndigheter eller aktörer. Frågor som gäller tillämpning av lagstiftningen avgörs i sista hand i domstol.

I denna anvisning finns både citat ur lagstiftningen och tolkningar av lagstiftningens tillämpning. Tolkningarna i anvisningen är Livsmedelsverkets syn på hur lagstiftningen borde tillämpas.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har uppsatts och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7